

KLIIMAMINISTEERIUM

Riigi rohepoliitikast

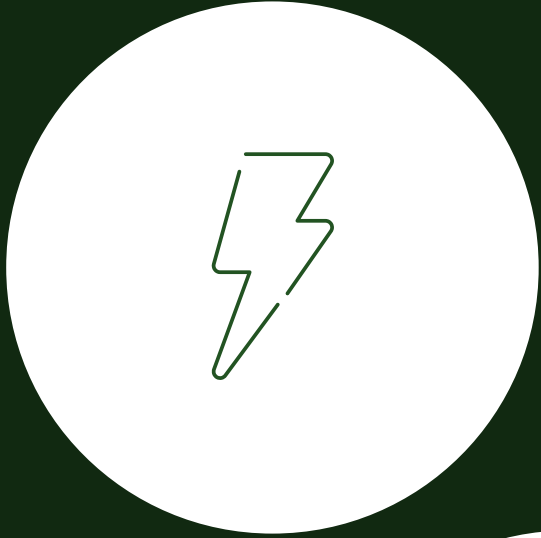
Kristi Klaas

Tallinn, 2. veebruar 2024

Globaalsed riskid

Kliimaministeeriumi loomine 2023. aastal

- ✓ Selge koordineerimine ja ühtne juhtimine
- ✓ Selgete vastutusvaldkondade loomine
- ✓ Vastutus rohereformi keske koordineerimise eest - valdkondade ülene tervikvaade
- ✓ Kliimaseadus

Minister

Siseaudit

Referent ja ministri nõunikud

Kantsler

Personaliosakond

7 asestantslerit
25 osakonda

Negatiivsete keskkonnamõjude vähendamine

Kaasaegse ja kvaliteetse elukeskkonna kujundamine

Konkurentsivõimelise ja keskkonnahoidliku ettevõtluse arendamisele kaasa aitamine

10 valdkonda

- Energeetika
- Kliimapoliitika ja kliimamuutustega kohanemine
- Kestlik toidusüsteem
- Õiglane üleminek
- Ruumiloome ja hooned
- Elurikkus ja maakasutus
- Riigivalitsemine
- Ringmajandus ja jäätmed
- Teadmistemahukas ja konkurentsivõimeline rohemajandus
- Transport ja liikuvus

Rohereformi eesmärgid läbi 10 valdkonna

ENERGEETIKA

- Energiatõhususe edendamine
- Elektri põhi- ja jaotusvõrkude suutlikkuse tõstmine
- Taastuvelektri tootmine 100% tarbimise mahust aastaks 2030
- Soojuse ja jahutuse üleviimine taastuenergiALE
- Taastuenergia salvestusturu käivitamine
- Keskkonnahoidlike energiakandjate tootmisvõimekuse ja tarbimise edendamine

KLIIMAPOLIITIKA ja KLIIMAMUUTUSTEGA KOHANEMINE

- Leevendamise 2030. ja 2050. aasta eesmärkide saavutamine
- Meetmete rakendamine, et tagada kohanemine kliimamuutusega

RUUMILOOME ja HOONED

- Kestliku arengu põhimõtetest lähtuv ruumiloome
- Elukaarepõhise lähenemise juurutamine ehitussektoris
- Hoonete energiatõhusaks rekonstrueerimine
- Ehituse valdkonna digitaliseerimine

KESTLIK TOIDUSÜSTEEM

- Põllumajanduse keskkonnamõju vähendamine
- Antimikroobikumide kasutamise vähendamine ning loomatervise ja -heaolu parandamine
- Põllumajandus- ja toidusektori digiülemineku toetamine
- Toiduainetööstuse ja põllumajandus-tootjate investeeringute toetamine
- Tarbijate ja toidukäitlejate teadlikkuse suurendamine

ÕIGLANE ÜLEMINEK

- Ida-Virumaa õiglase ülemineku kava rakendamine majanduse ja tööjõu kontekstis
- Ida-Virumaa õiglase ülemineku kava rakendamine keskkonna ja sotsiaalse kaasatuse kontekstis
- Eesti-siseste piirkondlike ja sektoripõhiste erisuste käsitlemine rohepöördes

ELURIKKUS ja MAAKASUTUS

- Keskkonna- ja kliimaeesmärkidega arvestava maakasutuse ja planeerimise toetamine ning elupaikade taastamine
- Maakasutussektori süsiniku sidumine
- Elurikkuse ja põllumajanduse kontekstis väärtusliku maa metsastamise vältimine
- Muldade hea seisundi kaitse ja selle taastamine

- Vähem negatiivseid keskkonnamõjusid
- Nüüdisaegne ja kvaliteetne elukeskkond
- Keskkonnahoidlik ja konkurentsivõimeline ettevõtlus

Rohereformi eesmärgid läbi 10 valdkonna

RIIGIVALITSEMINE

- Avaliku sektori keskkonna- ja kasvuhoonegaaside jalajälje vähendamine
- Väärtus- ja koostööpõhiste riigihangete osakaalu suurendamine
- Riigi hoonestatud kinnisvara arendamine ja haldamine rohepöörde eesmärkidest lähtuvalt

Riigi eelarve-, finants- ja maksupoliitika kooskõla rohepöörde eesmärkidega

Kohalike omavalitsuste tegevuste panustamine rohepöörde eesmärkide saavutamisse

Keskkonnateadlike otsuste vastuvõtmist toetavate andmete kättesaadavuse tagamine avaandmetena ning masintöödeldavalt

Rohe- ja digilahenduste suurema ühisosa loomine

Riigi IKT-sektori kestlikkuse suurendamine

Eesti positiivse rohepoliitilise kuvandi ja tõsiseltvõetavuse arendamine rahvusvahelises suhtluses

Rohepoliitika elluviimise korraldamise ja kommunikatsiooni järjepidevus ning mõõdetavus

RINGMAJANDUS ja JÄÄTMED

- Ringmajanduse riikliku koordineerimise edendamine
- Ringsete lahenduste kasutuselevõtu arendamine ettevõtetes

Uute ja innovaatiliste ringsete ärimudelite toetamine

Jäätmekehtluse korraldamine vastavalt ELi tasemel seatud eesmärkidele

TEADMISMAHUKAS ja KONKURENTSIVÕIMELINE ROHEMAJANDUS

- TAI tegevuse sidumine rohepöörde prioriteetidega ning teadusasutuste ja ettevõtete koostöö arendamine
- Rohepöörde vajadustele vastav haridus ja oskused
- Ettevõtete toetamine rohepöörde elluviimisel
- Kohapeal arendatud rohetehnoloogiate edendamine
- Roheinvesteeringuid toetava raamistiku loomine
- Rohepöörde elluviimiseks vajalike ressurssidega kindlustatus ja võimalikud perspektiivid varustuskindluse tagamiseks
- Koostöövõimaluste loomine Eesti ettevõtetele ja tegevuste skaleerimine
- Kõrge potentsiaaliga biomajanduse arendamine

TRANSPORT ja LIIKUVUS

- Keskkonnahoidliku ühistranspordi edendamine
- Ohutu ja rohepööret toetava tänavakeskkonna kujundamine
- Keskkonnahoidliku liikuvuse soodustamine ja vastava taristu edendamine
- Energiatõhusa ja vähese heitega sõidukipargi kujundamine
- Innovatiivse ja keskkonnahoidliku mere- ja lennutranspordi arendamine

- Vähem negatiivseid keskkonnamõjusid
- Nüüdisaegne ja kvaliteetne elukeskkond
- Keskkonnahoidlik ja konkurentsivõimeline ettevõtlus

Rohereform,
kliimakindlus

Kliimaseadus

Loodusmaja

70 miljonit
eurot

Metsandus

Taastuenergia

3 aasta jooksul
155 mln €

Elurikkus, looduse
hoidmine ja taastamine

EL: 7 a jooksul 16 mln
eurot. 4 a jooksul
lisaks 20 miljonit eurot

Inimesesõbralik
linnaruum

Ühistranspordi ja
jalgrattateede
arendamisse 70 miljonit
lisaks 2024-2027 (96 mln
otsustatud)

Ukraina
aitamine
merenduses

Renoveerimine

2024. aastal 160
miljonit eurot

Jäätmereform

111 miljonit eurot
7 aasta jooksul

Rail Baltic

2024. aastal
216 miljonit

Topeltpööre-
digi+rohe

Transport ja taristu

Eesmärgid:

- Rongiliiklus kiiremaks, suuremad mahud nii inimeste- kui ka kaubaveol
- Uued rongid
- Tartu - Riia rongiliin, tulevikus Vilnius - Riia - Tartu - Tallinn
- Transpordi elektrifitseerimine
- Keskkonnasõbraliku ühistranspordi arendamine, jalgrattateed
- Turvaline linnakeskkond

Investeeringud:

- **Raudteelõikude elektrifitseerimine** Tartu ja Narva suunal (2024. aastal **88,3 mln** eurot)
- 2025 aastal **16 uut rongi** liinidel
- **Rail Balticasse** 2024. aastal kokku **216 mln** eurot. 4 aasta jooksul **1,3 mld eurot**. $\frac{1}{4}$ põhitrassist valmib järgmisel aastal
- **KOV teedesse** 2024-2026 **87 mln** eurot
- Viiakse lõpule **Pärnu–Uulu 2+2** tee ehitus, jätkatakse **Sauga–Pärnu 2+2** tee ehitusega ja alustatakse **Libatse–Nurme 2+2** tee ehitusega.
- Military Mobility rahataotlused on esitatud 153 mln euro jagu

Kliimakindlus

Eesmärgid:

- Eesti linnad ja maastikud on kliimakindlad, elurikkad ja tagavad kõigile hea elukeskkonna.
- Eesti ökosüsteemid ja liigid on hoitud. Kehvas seisus elupaiku ja liikide asurkondasid taastame.
- Meil on head andmed oma looduse ja maastike seisundi kohta ning oskus neid tõhusalt rakendada
- Eesti elanikud on Eesti loodusväärtustest teadlikud
- Soodustame elurikkust toetavaid lahendusi kõikjal maastikes
- Kaitstavate alade võrgustik ja rohevõrgustik toetab maastike kliimakindlust, elurikkust ja looduse hüvesid. Veel säilinud loodus- ja põlismetsad on kaitstud.

Investeeringud:

- **Linnade elurikkuse ja kliimakindluse suurendamiseks** KOVidele **2,55 mln eurot**. Kliimakavad, rohestamiskavad ja nende rakendamine pilootaladel 10 000+ in linnades (kokku 14 linna) (2023-2027, EL ühtekuuluvusfond)
- **Eesti ökosüsteemide kaitseks ja taastamiseks**, praktilisteks looduskaitsetöödeks, võõrliikide tõrjeks ja erametsaomanikele piirangute hüvitamiseks **63,7 mln eurot** (2021-2029, erinevad projektid, EL ühtekuuluvusfond, CO2 rahad, EL LIFE programmi projektid)
- **Innovatiivsete seiremetoodikate arendamiseks** ja kaitse tulemuslikkuse parandamiseks **7,8 mln eurot** (2024-2030, Šveitsi-Eesti programm)
- Pärandniitude hooldamiseks **42 mln eurot** (2023-2027, EL ühtne põllumajanduspoliitika)
- Looduskaitsealuste **maade omandamiseks 5 mln eurot** aastas (RMK)

Ehitus ja elamumajandus

Eesmärgid:

- Kortermajade ja väikeelamute renoveerimine
- Puitehitiste eelistamine
- Tark linnaruum, elurikkus tiheasustusaladel
- Energiatõhusus hoonetel
- Kliimakindlad hooned ja elamud, koduümbrus

Investeeringud:

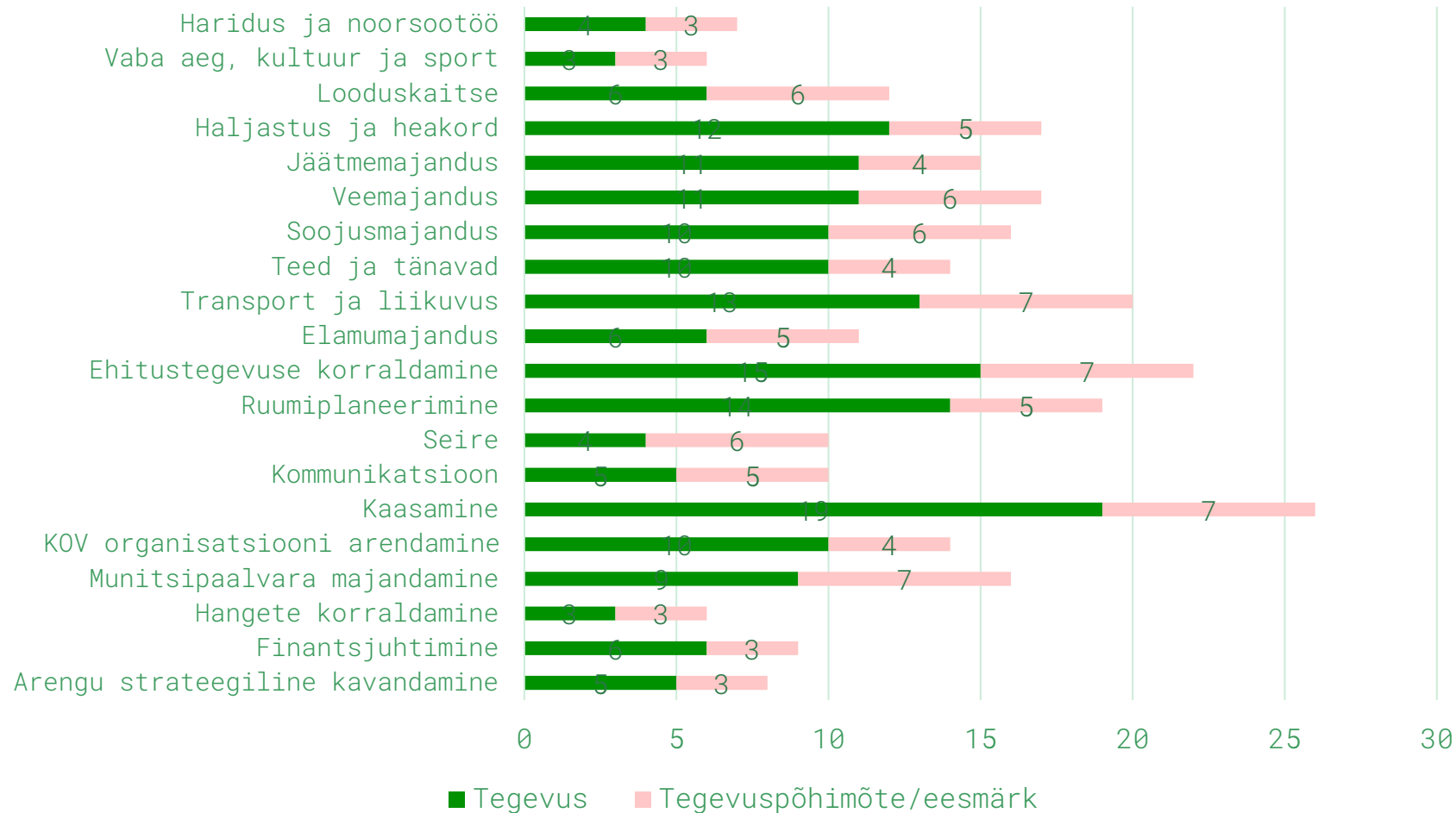
- Kortermajade ja väikeelamute **renoveerimisse** 2024. aastal **160 mln** eurot
- **1 mld** liigub tänu riigi panusele ja välistoetustele lähiaastatel hoonete **renoveerimisse**
- **Loodusmaja 70 mln** eurot
- **35 mln** eurot Euroopa Regionaalarengu Fondist **linnaruumi arendamisesse** - 50 000+ in linnad ja ümbritsevad vallad, innovatiivsed digi- ja rohelahendused

KOVide roll rohereformis

Kohalike omavalitsuste roll rohepöörde elluviimisel Eestis

Soovitused linnade ja valdade pöördumiseks rohelisele rajale

(Riigikantselei, 2022)

Aitäh!

